

Krejčová, Elena

H

In: Krejčová, Elena. *Česko-bulharský právníký slovník*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014, pp. 36-40

ISBN 978-80-210-7086-8; ISBN 978-80-210-7089-9 (online : Mobipocket)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/131042>

Access Date: 16. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

H

- hájit** защитавам: ~ **pravdu** защитавам истината; ~ **obžalovaného před soudem** защитавам обвиняем пред съда; ~ **zájmy** защитавам интереси
- harmonogram** график: **pracovní** ~ работен график; ~ **výrobního procesu** график на производствения процес
- havárie** авария: ~ **elektrárny** авария на електроцентра
- havarijní** авариен: ~ **pojištění** авто каско; ~ **stav** аварийно състояние
- hazard** хазарт
- hazardér** авантюрист, хазартен играч, човек, който рискува необосновано
- hazardní** хазартен: ~ **hra** хазартна игра; ~ **hráč** хазартен играч
- hazardovat** рискувам: ~ **se životem** рискувам живота си
- hegemonie** хегемония, надмощие, върховенство, първенство: **boj o ~i** борба за хегемония; **usilovat o ~i** стремя се към хегемония
- hierarchický** йерархичен: ~ **princip** йерархичен принцип; ~ **á struktura** йерархична структура
- hierarchie** йерархия: **sociální** ~ социална йерархия; ~ **hodnot** йерархия на ценности
- hladina** равнище, ниво: **cenová** ~ ценово равнище
- hlas** глас: **rozhodující** ~ решаващ глас; **sčítání ~ů** преброяване на гласовете; **většina ~ů** мнозинство (болшинство) от гласовете; **schválit většinou ~ů** приемам с мнозинство (болшинство) от гласовете; **dát ~ komu** дам глас на кого
- hlasovací** избирателен, изборен: ~ **lístek** избирателна бюлетина, ~ **místnost** тъмна стаичка
- hlasování** гласуване: **tajné** ~ тайно гласуване
- hlasovat** гласувам: ~ **pro návrh/proti návrhu** гласувам за/против предложение
- hlava** глава: ~ **státu** държавен глава

hlavní главен: ~ **přelíčení** главно заседание; ~ **město** столица

hmota материя; маса: **pohonné** ~у горива

hmotný материален: ~ **majetek** материално имущество; ~**á odpovědnost**

материална отговорност; ~**é právo** материално право; ~**á škoda**

материална щета; ~**á úspora** материални спестявания; ~**á**

zainteresovanost материален интерес, материална заинтересованост

hodina час: **policejní** ~ полицейски час; **přesčasové** ~у часове

извънреден труд; **úřední** ~у приемни часове, работно време

(в институция)

hodnocení оценка: **ekonomické** ~ икономическа оценка; **obecné** ~ обща

оценка; **statistické** ~ статистическа оценка; **úřední** ~ служебна

оценка; ~ **efektivnosti** оценка на ефективността; ~ **podniku** оценка

на предприятие; ~ **výkonnosti** оценка на ефективността; **provádět** ~

извършвам оценка, оценявам, **metodika** ~ методика за оценяване

hodnost чин; степен: **akademická** ~ академична степен; **služební** ~

служебен чин, ранг; **vědecká** ~ научна степен; **vojenská** ~ военен чин

hodnota стойност: **absolutní** ~ абсолютна стойност; **číselná** ~ числена

стойност; **dovolená** ~ позволена, допустима стойност; **extrémní** ~

екстремна стойност; **fiktivní** ~ фиктивна стойност; **jmenovitá** ~

номинална стойност; **komplexní** ~ комплексна стойност; **konečná** ~

крайна стойност; **konstantní** ~ константна, постоянна стойност;

kritická ~ критична стойност; **limitní** ~ лимитна стойност;

maximální ~ максимална стойност; **minimální** ~ минимална

стойност; **nabývací/pořizovací** ~ себестойност; **nulová** ~ нулева

стойност; **optimální** ~ оптимална стойност; **peněžní** ~ парична

стойност; **počáteční** ~ начална стойност; **pojistná** ~ застрахователна

сума; **poměrná** ~ сравнителна стойност; **průběžná** ~ текуща

стойност; **průměrná** ~ средна стойност; **přibližná** ~ приблизителна

стойност; **původní** ~ първоначална стойност; **skutečná** ~

действителна, истинска стойност; **tržní** ~ пазарна стойност; **účetní** ~

счетоводна стойност; **vypočtená** ~ изчислена стойност; **zůstatková** ~

остатъчна стойност; **daň z přidané** ~у (DPH) данък добавена

стойност (ДДС); **jmenovitá** ~ **akcie** номинална стойност на акция;

snížit ~u намаля стойност; **vypočítat** ~u пресметна, изчисля стойност; **zvýšit** ~u увеличила стойност

hodnotící оценяващ, който се отнася до оценка, оценъчен: ~ **system** система за оценяване

hodnotit оценявам: ~ **výrobu** оценявам производството

holding холдинг

holdingový холдингов: ~**á firma** холдингова фирма; ~**á společnost** холдингова компания

homogenní хомогенен

honorář хонорар, надница: **autorský** ~ авторски хонорар; ~ **za vystoupení** хонорар за представление; **dávat** ~ давам хонорар; **vyplatit** ~ изплатя хонорар

honorovaný хоноруван

hospodaření стопанисване: ~ **majetkem** стопанисване на имущество; **finanční** ~ финансово стопанисване, управление; **zpráva o výsledcích** ~ доклад за резултатите от стопанисването (икономическите резултати)

hospodařit разпореждам се с; управлявам, стопанисвам: ~ **dle rozpočtu** управлявам средства според бюджета; ~ **s majetkem** разпореждам се с имущество

hospodářský стопански, икономически: ~ **cyklus** стопански, икономически цикъл; ~**á činnost** стопанска дейност; ~**é jevy** стопански, икономически явления; ~**á krize** стопанска, икономическа криза; ~ **nátlak** икономически натиск; ~ **odbor** икономически отдел; ~**á politika** стопанска, икономическа политика; ~ **rok** икономическа година; ~ **růst** стопански, икономически растеж; ~**á samostatnost** стопанска, икономическа независимост; ~**á soběstačnost** стопанско, икономическо самозадоволяване; ~**á soutěž** конкуренция; **Úřad pro ochranu ~é soutěže** Комисия за защита на конкуренцията; ~**á špionáž** стопански, икономически шпионаж; ~ **výsledek** икономически резултат; ~**á zainteresovanost** стопанска, икономическа заинтересованост

- hospodářství** стопанство, икономика: **národní** ~ национално стопанство; **naturální** ~ натурално стопанство; **plánované** ~ планово стопанство; **rozpočtové** ~ бюджетно стопанство; **řízené** ~ ръководено от държавата стопанство; **směnné** ~ разменно стопанство; **tržní** ~ пазарно стопанство, пазарна икономика
- hotovost** наличност; пари в брой; кеш; на ръка: **pokladní** ~ касова наличност; ~ **v bance** парична наличност в банка; **placení v ~i** плащане в брой, плащане на ръка; **výběr ~i** изтегляне на пари в брой
- hradit** плащам, покривам (разходи): ~ **cestovné** покривам пътни разноски; ~ **náklady/výdaje** покривам разходи; ~ **škody** плащам за причинени вреди; ~ **odškodnění** покривам, плащам обезщетение
- hranice** граница: **státní** ~ държавна граница; **za ~emi** зад граница (в чужбина)
- hraničit** гранича: **to hraničí s provokací** това граничи с провокация
- hraniční** граничен: ~ **kontrola** граничен контрол, гранична проверка; ~ **přechod** граничен контролнопропускателен пункт (ГККП)
- hrazení** покриване на разноски; обезщетяване: ~ **nákladů** покриване на разноски
- hrdina** герой: **národní** ~ национален герой
- hrdinský** героичен, геройски, доблестен: ~ **čin / skutek** героична постъпка; ~ **zápas** героична борба, героичен бой
- hromada** купчина, куп: **valná** ~ общо (годишно) събрание (на фирма, дружество, организация); **mimořádná valná** ~ извънредно общо събрание; **řádna valná** ~ редовно общо събрание; **ustavující valná** ~ учредително общо събрание; **rozhodnutí valné ~y** решение на общото събрание; **svolat valnou ~u** свикам общо събрание
- hromadění** натрупване: ~ **majetku** натрупване на имущество; ~ **kapitálu** натрупване на капитал
- hromadit** трупам, натрупвам, събирам: ~ **majetek/jmění** събирам имот; ~ **zásoby** трупам запаси; ~ **zkušenosti** трупам опит
- hromadný** обществен; общ, групов, масов: ~ **á doprava** обществен транспорт; ~ **é propouštění zaměstnanců** масово уволняване на служители; ~ **é sdělovací prostředky** средства за масова информация;

~ **útěk** масово бягство; ~ **jev** масово явление; **zbraně ~ého ničení** оръжия за масово унищожение

hrozba заплаха: **pod ~ou trestu** под заплаха от наказание

hrozit заплашвам, застрашavam: ~ **trestem odnětí svobody** заплашвам с лишаване от свобода

hrubý 1. груб: ~**á nedbalost** груба небрежност; ~**é porušování předpisů** грубо нарушение на разпоредби; ~**á chyba** груба грешка 2. брутен: ~ **příjem** брутен доход; ~ **domácí produkt (HDP)** брутен вътрешен продукт (БВП); ~**á mzda** брутна заплата; 3. общ, приблизителен: **v ~ých rysech** в общи линии, черти; ~ **odhad** приблизителна оценка

hypoteční ипотечен: ~ **banka** ипотечна банка; ~ **dluh** ипотечен дълг; ~ **půjčka** ипотечен заем; ~ **úvěr** ипотечен кредит; ~ **záruka** ипотечна гаранция

hypotéka ипотека: ~ **na nemovitosti** ипотека на недвижими имоти; ~ **s nulovou a nízkou úrokovou sazbou** ипотека с нулев и нисък размер на лихвен процент; ~ **s variabilní úrokovou sazbou** ипотека с променлив лихвен процент; **splácet** ~ изплащам ипотека; **poskytovat ~u** предоставям, давам ипотека

hypotetický хипотетичен: ~ **výklad** хипотетично тълкуване

hypotéza хипотеза